

noszących imiona: Bacha, Händla, Glucka i Mozarta.

Zdawaćby się mogło, że dyr. Noskowski scharakteryzuje stan ówczesnej kultury muzycznej, która była matką rodzicielką tych nieporównanych artystów. Wszakżeż wiek XVII-ty, który w r. 1650-ym obdarzył świat taką parą tytaniczną, jak Bach i Händel, był chwilą wyrabiania się nowego systemu muzycznego, urabiającego z pierwiastków muzyki średniowiecznej, opartej na spuściznie odległej starożytności, podstawę naszej muzyki, opartej w melodyce na obecnej gamie majorowej i minorowej, w harmonice zaś na podstawie nowego, utemperowanego, (unormowanego) „stroju”, dalekiego od pierwotnej, idealnej niemal czystości (pod względem intonacji) wokalne, obdarzył sztukę muzyczną niewyczerpanem bogactwem kontrastów pomiędzy konsonansami i dysonansami.

Wyświetlenie tych szczegółów zasadniczych, tak przystępnych nawet do popularnego traktowania, zostało przez dyr. Noskowskiego zupełnie pominięte. A przecież Bach i Händel genialnością swą pierwsi pracę niezliczonej gromady pomniejszych pracowników uświęcili i nadali prawo obywatelstwa w państwie muzycznym.

Zanadto wiele nacisku szanowny prelegent kładł na stronę subiektywną mocarzy artystycznych. Genialność ich zawsze poczyniała od tego, co stanowiło, że tak powiem, atmosferę artystyczną danej epoki. Dopiero po przetrwaniu tych pierwiastków ogólnych zaczynała się ich praca „wirczowa, szczytowa”, wytykająca nowe drogi, rozjaśnione promieniami nowych ideałów.

Wyrobienie się nowego systemu było równouprawnieniem niejako muzyki instrumentalnej, obok królującej wówczas niepodzielnie muzyki wokalne. Czynnikiem ten przez Bacha zastosowanym został w tej nieporównanej lirycy, którą tętną jego kantaty i dzieła pasyjne — Händel zaś w swych niemal epickich oratorjach.

Potęga tego pierwiastku instrumentalnego musiała odnaleźć oddźwięk i w sztuce pozareligijnej, świeckiej.

Gluck, po przebyciu perijodu ogólnikowej, szablonowej opery, wznosił się do wyżyn tak zwanej przez niego „tragedji lirycznej”, którą niepotrzebnie przybrał dyr. Noskowski w tytuł opery „heroicznej”. W skreśleniu szczegółów działalności artystycznej Glucka prelegent zwrócił się w ostrych wyrazach przeciwko jego małym operom komicznym, przypominając i u nas wystawioną operę p. t. „Oszukany kadi” — wszakżeż w tych dziełach, pełnych uczucia i dystygowanego humoru, przynajmniej pod względem muzycznym, znać rodzica tych wielkich dzieł, które stały się najpiękniejszymi klejnotami twórczości Mozarta.

Odczyt swój zakończył dyr. Noskowski nakreśleniem sylwetki Mozarta, którego stuletnią rocznicę śmierci cały świat, a z nim i Warszawa, tak uroczyste obchodzi.

jakieś pilne zajęcie w kuchni, tak, iż przez czas dłuższy byliśmy sami. Panna była milcząca, ja zaś starałem się być bardzo zabawny. Wysypałem moc anegdot i dowcipów, które jednak średnie czyniły na mojej towarzysze wrażenie. Raczyla mnie tolerować obok siebie, a nawet, słuchając mnie, uśmiechała się od czasu do czasu. W uśmiechu tym jednak widziałem tylko ustępstwo kobiety dobrze wychowanej, której nie wypada okazać, iż czyjeś żarty nie są bynajmniej zabawne.

I oto po raz pierwszy od dwóch tygodni uczulem smutek, który gniótł mi serce. Zamilkłem i zapatrzyłem się w ogień kominka. Tysiące myśli przechodziły mi w tej chwili przez głowę. Nagle uczulem, że wzrok Fanny spoczął na mojej twarzy. Odwrócony byłem w inną stronę, a jednak widziałem, że mi się przypatruje. Skamieniałem. Bałem się poruszyć, bałem się odwrócić głowy, bom był pewny, że spotkam się z jej wzrokiem. Spojrzenie Fanny ołowiem ciążyło mi na powiekach, ustach, policzkach. Dałbym wiele, gdybym się był mógł cofnąć w cień, w przestrzeń małą przez kominkowy ogień oświetloną. Ale się ruszyć nie śmiałem, bo powróciła mi cała nieśmiałość pierwszego spotkania. Czulem, że mi krew uderza do głowy, że staje się czerwony, jak rak... Nadzwyczajnym wysiłkiem woli zwróciłem się w stronę Fanny i — po raz pierwszy czy nasze spotkały się na dłużej.

Snać musiałem dużo powiedzieć w tej chwili wzrokiem, bo Fanny spuściła oczęta i miał zaczęła nerwowo koronkę na sukni. Byłem w tej chwili tak śmiały, że się przysunąłem do jej fotelu i zapytałem wprost:

— Więc pani już jutro wyjeżdża?

Musiałem silnie podkreślić to słowo, bo Fanny zwróciła na nie uwagę.

— Już? Wszak przez dwa tygodnie nadużywam gościnności pani Draving.

Odczyt cały ograniczał się jedynie na uszeregowaniu szczegółów biograficznych, nie zawierał zaś tych uogólnień, któreby w rysach energicznych, treściwych scharakteryzować mogły epokę tak ruchliwej i żywej ewolucji artystycznej.

St. Ciechomski.

Od administracji.

Z powodu kończącego się kwartalu, uprzejmie prosimy sz. prenumeratorów o wczesne nadsyłanie przedpłaty na kwartał następny, od tego bowiem zależy regularny odbiór naszego pisma.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— *Goniec fin. handlu i przemysłu* podał w numerze z dnia 6-go marca ciekawe dane o działalności istniejących w Rosji kas oszczędności: Dnia 1-go stycznia 1881-go r. kas takich było 74, a kapitał w nich lokowany 9,054,648 rs., dnia 1-go stycznia 1886-go roku było ich 326 z kapitałem 26,619,400 rs., dnia 1-go stycznia 1891-go r. 1826 z kapitałem 147,042,901 rs., d. 1-go stycznia r. b. 2212 z kapitałem 199,089,270 rs. Zwiększenie się wkładów przeszło o 36% w r. z. przypisać należy działalności kas, istniejących od r. 1890-go przy urządach pocztowo-telegraficznych, których liczba wynosiła z d. 1-ym stycznia r. b. 1530. Wymienione kasy oszczędności funkcjonują dotąd wyłącznie w miastach, otwarcie jednak kas przy urządach pocztowo-telegraficznych, istniejących po wsiach i osadach, nastąpi w niedalekiej przyszłości, dając ludności wiejskiej możliwość składania drobnych oszczędności, które, jak wiadomo, stają się często pastwą pożaru lub bywają kradzione skutkiem nieostrożnego ich chowania.

— Zarządzający ogólnym zjazdem przedstawicieli dróg żelaznych, zawiadomił tutejsze zarządy kolejowe, że na trzeciej sesji VII-go zjazdu, pomiędzy innymi przyjdą pod obrady następujące kwestje: ustanowienia na sezon letni roku bieżącego na kolejach tutejszych biletów ulgowych po obniżonej taryfie, na wzór t. zw. Rundreisebilette wydawanych przez koleje zagraniczne, tudzież kwestja unormowania taryfy na przewóz wód mineralnych z kolei zakaukaskiej. Nadto na dzień 15-go marca r. b. zwołany zostaje specjalny zjazd przedstawicieli kolejowych, w celu uregulowania wzajemnych pomiędzy kolejami pretensyj. Najważniejszą wszakże dla tutejszej publiczności jest kwestja, objęta pierwszym punktem porządkowym sesji trzeciej, t. j. ustanowienie biletów ulgowych ważnych na pewien przeciąg czasu po cenie niższej, o której to dogodności oddawna już, jak dotąd bezskutecznie, upominała się publiczność,

— Pani! nadużycie to... — zaprotestowałem.

— Zresztą — kończyła Fanny — czas już powrócić do mamy. Biedna, strapiona jest bardzo przegraniem procesu.

— Więc proces przegrany?

— Niestety, tak. Znaczna część funduszów mamy przepada. To, co zostało, wystarczy, bo wystarczyć musi, ale wiem, że mama bardzo przeboleje stratę ze względu na mnie... Od dziś jestem już panną bez posagu...

Uśmiechnęła się gorzko, ale to tak gorzko, że zawołała:

— Ależ, na Boga! czyż pani potrzebuje posagu?

Fanny spojrzała na mnie.

— Tak pan sądzi? — zapytała przeciągle, przypatrując mi się pobłaźliwie, „tak, jak się spogląda na dziecko, które dopiero co powiedziało głupstwo.

Czulem, że w tej chwili byłem okrutnie śmieszny. Na szczęście ciotka Draving przybyła na odsiecz. Zaczęliśmy mówić o rzeczach potocznych, poczem pożegnałem panie, które wczesnym rankiem wyjeżdżać miały jutro.

— A bądźże na kolei! — rzekła mi ciotka na pożegnanie. — Mamy tyle pakunków, że ciężko nam będzie bez mekkiej pomocy.

Wróciłem do domu rozmarzony. Zaczęłem przeglądać fotografie w albumie, a znalazłszy portret Fanny, wyjąłem go pośpiesznie z pośród słynnych piękności, aktorek i baletnic. Włożyłem fotografię do jednej z szuflad biurka. Zasnąć długo nie mogłem, a myśli moje biegle wiały do saloniku ciotki Draving, tego ciemnego pokoiku, zastawionego mnóstwem mebli starożywieckich, obwieszonych obrazami, poczerniałymi od starości, oświetlonego mdłym blaskiem trzech świec w kandelabrze i jaskrawym płomieniem ognia na kominku.

(D. c. n.)

a co zdaje się obecnie uchwalonem zostanie zgodnie z jej życzeniem.

— Zarząd dóbr państwowych gubernij łomżyńskiej i suwalskiej polecił leśniczemu leśnictwa zambrrowskiego poczynić ogłoszenia w organach urzędowych gub. łomżyńskiej i suwalskiej o sprzedaży wyrabianego drzewa z lasów skarbowych w temże leśnictwie w kierunku nowobudowanej linii kolei skarbowej nadnarwiańskiej. Z ogłoszeń tych dowiadujemy się, iż nowa linja kolejowa, po oddzieleniu się na stacji Łapy kolei petersburskiej, skieruje się na gminę Puchaly, pow. łomżyńskiego, w obrębie której, a w miejscowości Woje, odległej o 14 wiorst od Łomży (na środku szosy pomiędzy Łomżą i Zambrówem), a tuż przy wsi Baczce Suche, urządzona zostanie stacja, najbliższa od Łomży. Od tej stacji linja skieruje się na Ostrołękę przez rewir leśny Kamionkę. Odnoga zaś tej linii z Małkini do Ostrołęki przetnie: wieś Błędnice, w pow. ostrowskim, gminie Orło, położoną pomiędzy Złotorją (stacja pocztowa) i Małkinią, dalej wieś Biel, też gminy Orło, pomiędzy Złotorją i Ostrowiem, następnie zaś sam Ostrow i w linii prostej zakończy się w Ostrołęce. Dystans pomiędzy Małkinią a Ostrowiem, zaczynający się w przeciwnym kierunku od kolei siedlecko-małkińskiej w Małkini, będzie dość krętym, inne zaś dystanse prostsze. Jak świadczą ogłoszenia, drzewo na tych liniach już jest wyrabane i ułożone w sążnie, a sprzedaż oznaczoną została w gminie Orło i w magistracie Ostrowia na d. 24-ty i 26-ty b. m.

— W *Gaz. polic.* zamieszczono następujące sprawozdanie z działalności rewizyj sanitarnych, dokonanych z rozporządzenia oberpolicmajstra m. Warszawy w ciągu 1891-go r. w domach, mieszkaniach robotników, tudzież w fabrykach, zakładach przemysłowych itp.; zrewidowano domów i posesyj 3,790, obejrzano posesyj przy udziale lekarzy, techników, członków komisji i właścicieli domów 1,659, sporządzono aktów ze wskazaniem różnych ulepszeń 317; przyjęto deklaracji z obowiązkiem zaprowadzenia różnych ulepszeń 1,550; dokonano tych zobowiązań w myśl deklaracji 1,425; spisano protokołów o wykroczeniach sanitarnych 1,869; nałożono kar z wyroków sądów na sumę 15,889 rs. 50 kop.; wybrukowano i wyasfaltowano podwórz 70; doprowadzono do porządku ustępy w 1,807-miu posesjach; uporządkowano 440 studzien; zreformowano: 36 targów, rzeźni ptactwa 5, jatek 256, stajen i obór 514, składów skór 51, składów szmat i kości 10, fabryk i warsztatów 656; zrewidowano i uporządkowano: 2,576 zakładów spożywczych, jako to: wędliniarni, restauracji, kawiarni, cukierni itp.; 60 prywatnych zakładów naukowych i 279 chederów, czyli szkół wyznaniowych żydowskich.

— Wskutek postanowienia komitetu kanalizacyjnego, wszelkie kontrakty na dostawę różnych materiałów i przyrządów do robót kanalizacyjnych i wodociagowych, oraz na wykonanie samych robót zawierane będą nie w wydziale administracyjnym magistratu, lecz w biurze kanalizacyjnym.

— Do robót brukarskich magistrat m. Warszawy potrzebuje 120 sąż. sześci. żwiru, którego cenę do mającej się wkrótce odbyć licytacji oznaczono na rs. 35 za sążen.

— Do robót wodociagowych miejskich, mających się skutecznie w r. b., potrzeba magistratowi tutejszemu 1480 pudów ołowiu. Do dostawy zakwalifikowany został ołów, wyłącznie tylko przygotowany w fabryce Paulhütte. Na dostawę odbędzie się wkrótce ograniczona konkurencja od ceny rs. 2 kop. 30 za pud pomiędzy ośmiu tutejszemi firmami. Taką konkurencja pomiędzy sześciu krajowemi firmami odbędzie się wkrótce na dostawę rur wodociagowych, potrzebnych do zaprojektowanych na r. b. robót wodociagowych miejskich.

— W kościele ewangelicko-reformowanym przy ul. Leszno, w d. 20-ym b. m., o godz. 10-iej rano, odbędzie się nabożeństwo w języku polskim wraz z komunją, a d. 27-go b. m. także nabożeństwo wraz z komunją. Przygotowanie do komunji odbywa się w dniu poprzedzającym o godz. 5-iej po południu.

— Prezes komisji emerytalnej zawiadania osoby interesowane, potrzebujące różnych wyjaśnień w sprawie wyjednanja emerytury, że interesantów przyjmuje w biurze codziennie, oprócz niedziel i świąt, od godziny 2-iej do 3-iej po południu.

— Z wiarogodnego źródła otrzymujemy zapewnienie, że p. Weychert, naczelnik kontroli dochodów kolei terespolskiej, nie jeździł do Petersburga w sprawie likwidacji kasy emerytalnej, lecz w innych zupełnie interesach teje kolei. Wogóle kwestja kasy emerytalnej kolei terespolskiej znajduje się na zupełnie innej drodze, niż ta, o jakiej krąży pogłoski, powtarzane nawet w pismach i dziennikach tutejszych.

STAROŻYTNOŚCI

jako to: brzozy, emalje w złocie, srebrze, kości i szylkrecie, obrazy, zbroje, pasy, makaty, gobeliny i t. p. dzieła sztuki dawniejszej epoki, **kupuje płacąc możliwie wysokie ceny**, firma od roku 1795 w Warszawie egzystująca. 403

N. S. Brüner & Co, w Hotelu Europejskim.

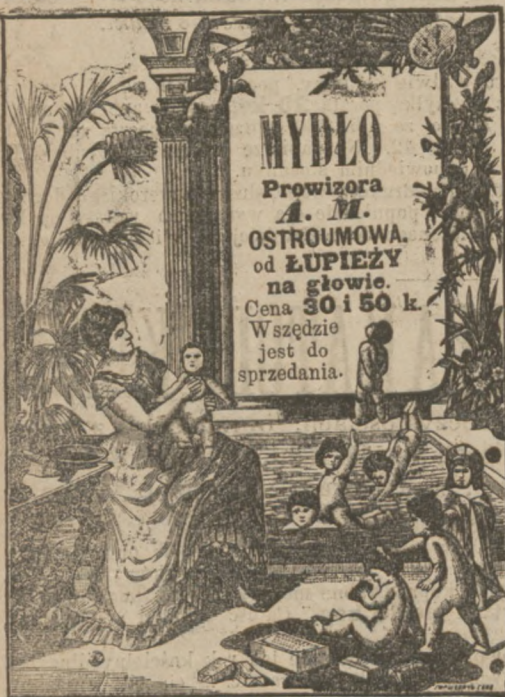
EKSTRAKT ORZECHOWY!

Srodek do farbowania siwych włosów, wynalazku **A. Maczuskiego w Wiedniu**, Kärntnerstrasse № 19.—Ekstraktem tym wyrabianym z zielonych łupin orzecha włoskiego, farbować można **SIWE WŁOSY** na kolory: blond, szatyn, brązowy i czarny, nadając takowym najdalej po 15 minutach kolor właściwy, tak, że przy myciu kolor ten nie schodzi.

Ze wszystkich znanych farb do włosów, ekstrakt orzechowy, jako czysto roślinny, ani zdrowiu, ani włosom nie szkodliwy, bez porównania lepszy jest od wszelkich innych farb, części metaliczne zawierających.

CENA { 1 pudełko ekstraktu orzechowego z wielką flaszką rs. 3.00
1 pudełko " z średniej wielkości flaszką 1.80
1 pudełko " dubeltowego na mocno rosnące włosy i brody, specjalnie preparowany rs. 3.—Próbny flakon po 60 kop.

Składy w Warszawie: u **Al. Lipinka**, róg Niecałej; **W. Sniechowskiego**, Perfumerja, Nowo-Senatorska 8; **Aleksandra i Marcellego**, Plac Teatralny 3, i u **Jana Kalinowskiego**, Krakowskie-Przedmieście № 65. 273r

MYDŁO

Prowizora
A. M. OSTROUMOWA
od ŁUPIEŻY
na głowie.
Cena 30 i 50 k.
Wszędzie
jest do
sprzedania.

MYDŁO

od ŁUPIEŻY na głowie
Prowizora
A. M.

OSTROUMOWA

po kop. 30 i 50 za sztukę.
Wszędzie się sprzedaje.

Ażeby uniknąć podrobienia i naśladowania, wymagać potrzeba

Mydła prawdziwego, noszącego podpis czerwony na etykiecie i cechą fabryczną przez Rząd zatwierdzoną za № 3374.

Strzedz się należy fałszowania. W Warszawie, sprzedaje w Apteczce Magistra Farmacji **W. Karpńskiego**. 182r

Przywilej na Rossję za Nr 13192.

Zatwierdzone przez Petersburski Urząd Lekarski, jako nie zawierające nic szkodliwego

AROMATYCZNE PASTYLKI

do przygotowania różnych wódek, likierów i owocowych limoniad, fabryki

GLÄSCHKE & WIEDNER

w PETERSBURGU

Cennik.

Pastyłki do wódek

- № 1 Arak,
2 Koniak,
3 Rum,
4 Absent,
5 Jałowcowa,
6 Kirsz,
7 Żytniówka,
8 Jarzębinowa,
9 Holenderska,
10 Rygiński balsam,
11 Angielska gorzka,
12 Cesarska
13 Angostura,
14 Żołądkówka,
15 Szwajcarska,

do likierów:

- 20 Benedyktyn,
21 Chartreuse,

- № 22 Marasquino,
23 Curaçao,
24 Mandarynowy,
25 Cesarski,
26 Różany,
27 Aromatyczny,
28 Waniliowy,
29 Alaschkimmel,

do limoniad:

- 41 Ananasowa,
42 Morelowa,
43 Bananowa,
44 Wiśniowa,
45 Gruszowa,
46 Poziomkowa,
47 Cytrynowa,
48 Malinowa,
49 Brzoskwiniowa,
50 Porzeczkowa,

po 15 kop.

po 15 kop.

po 10 kop.

Skład główny na Królestwo Polskie

Józef Kleinadel,

Warszawa—Królewska 39, wprost Giełdy.—Telefonu 280. 399

W Akcyjnej Moskiewskiej

metalicznej walcowni potrzeba walcowników do drutu, dla feinsztreku i dużej walcowni (trio) i dwóch pierwszych walcowników (walcmejsztrów); pierwszeństwo mają poddani rosyjscy.—Zgłaszac się listownie według adresu po rusku: Moskwa, Metaliczkiej Zawód w Nowo-Andronowkie. 392

W Donacji Chelmnno

pow. Kolskiego, są do oddania w Administrację

DWA FOLWARKI

na lat 12.—Warunki na miejscu lub u właściciela w Korzeczniku, pod Kłodawą. 379

SANTAL DE MIDY.

Essencya z cytrynianu drzewa sandałowego z Bombay, najzupełniej czysta, w kapsułkach zawarta, jest znacznie skuteczniejszą aniżeli kopań i kuba. Czyni niepotrzebnym używanie wszelkich szprycowań i w przeciągu kilku dni uleca wszelkie najdolegliwsze i najwięcej zastarzałe rzeżączki, nie utrudzając żołądka i nie udzielając nieprzyjemnej woni urynie.

Skład w Paryżu, 8, ulica Vivienne i w głównych aptekach.

4. CZYSTA 4.

M. WIECKOWSKI

4. CZYSTA 4.

otrzymał

NOWOŚCI WIOSENNE

krajowe i zagraniczne.

Ogromny wybór MATERJAŁÓW CZARNYCH

Ceny bardzo umiarkowane.

Nauka i wychowanie.

Adres: Pierwszorzędne kaucjonowane biuro Anauczyielskie Sikorskiej, Niecała 12, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki i bony. 760r

Adres: Francuzki z dobrymi rekomendacjami do umieszczenia zaraz. Biuro nauczycielskie pierwszorzędne Jasińskiej, Berga № 6. 758r

Adres: Szkoła froeblovska przy obszernym ogrodzie Heleny Borowskiej. Mokotowska № 55. 4264

Artystyczno-rzemieślnicza szkoła żeńska Jadwigi Przewoskiej, Niecała 10, nagrodzona medalami za najlepsze wykłady rzemiosł i najzgrabniejszy krój. Uczennice szybkie odnoszą korzyści. Ceny przystępne. Pensjonarki przyjmują się. 6517

Buchalterji wyucza z upoważnienia władzy, Bnauczyciel specjalista S. Rogulski. Erywan-ska 8. 5935

Biuro prof. de Préchamps, Długa 25. Polki, Francuzki, niemki do umieszczenia. 7685

Konwersacja francuzka, niemiecka 2 rs. Angielska. 3 Miodowa, oficya 25. 6030

Nauczycielka rodziny francuzkiej, posiadająca język ruski, niemiecki, francuzki i muzykę, poszukuje miejsca na nader przystępnych warunkach. Aleksandra 15, m. 7, widzieć można od 5-jej po południu. 8633

Nauczycielka francuzkiego, polskiego, niemieckiego, ruskiego, nauk szkolnych, muzyki udziela lekcji. Chmielna 36, m. 5. 8669

Osoba z gimnazjalnem wykształceniem do przysposobienia dziewczynki do gimnazjum znajdzie stałe miejsce. Oferty przyjmuje Kurjer pod literami L. 35. 8634

Potrzebna jest nauczycielka języka francuzkiego, za obiad i mieszkanie. Leszno 89, mieszkania 4. 8712

Potrzebny korepetytor, student uniwersytetu, za obiady. Żelazna 93, m. 5. 8710

Lekcyj muzyki i śpiewu, świadectwo konserwatorium. Starsze wyuczam ułatwionym sposobem. Długa № 18, m. 17. 6937

